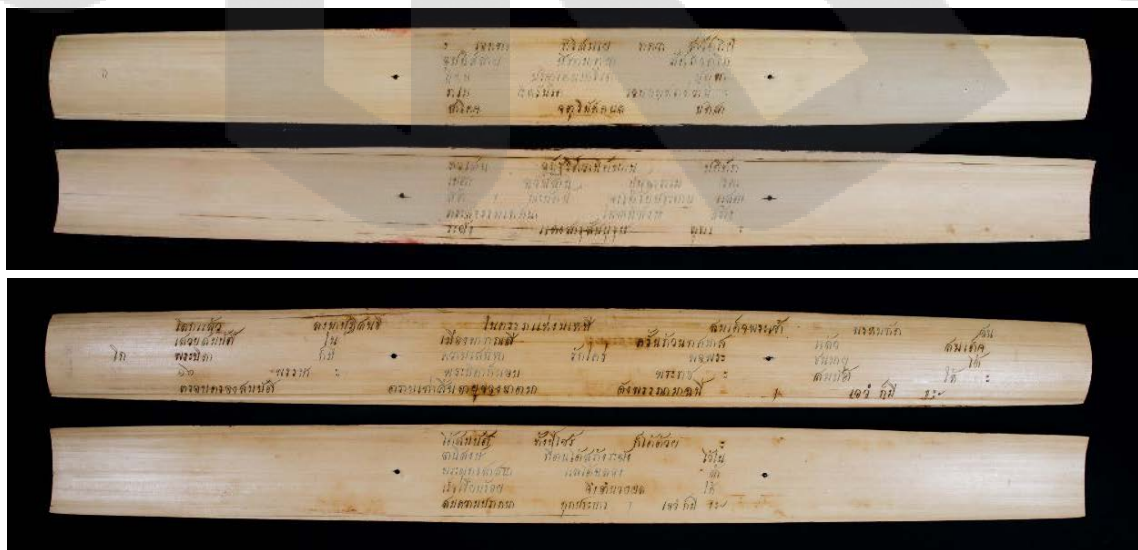

พระอานิสงส์สร้างระฆัง

นิสา เขยกลิ้น ปวีรรตและเรียบเรียง

ทะเบียนเอกสารโบราณ

1. รหัสเอกสาร (Identifier Number)	RBR004-160
2. ชื่อเรื่อง (Title)	พระอานิสงส์สร้างระฆัง จบบริบูรณ์
3. หมวดเรื่อง (Subject)	ธรรมคดี
4. สถานที่สำรวจ (Location)	หอวัฒนธรรมลาวเวียง วัดโบสถ์ ต.บ้านเลือก อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
5. สถานที่ทำสำเนาดิจิทัล (Digitization Location)	หอวัฒนธรรมลาวเวียง วัดโบสถ์ ต.บ้านเลือก อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
6. วันที่ทำสำเนา (Date)	-
7. ชื่อผู้สร้าง (Creator)	-
8. ประเภทของเอกสาร (Type)	ใบลาน
9. จำนวน (Format of original)	1 เล่ม/ 37 หน้า
10. ขนาดเอกสาร (Size of original)	55.7 x 5 x 0.8 ซม.
11. รูปแบบไฟล์เอกสาร (Digital Format)	image/jpg
12. อักษรที่ใช้บันทึก (Script)	ไทย
13. ภาษาที่ใช้บันทึก (Language)	ไทย บาลี
14. สภาพของเอกสาร (Condition)	สมบูรณ์
15. คำสำคัญ (Keywords)	ใบลาน, วัดโบสถ์, ธรรมคดี, การสร้างระฆัง, อานิสงส์, ราชบุรี
16. ภาพประกอบ (Illustrator)	

ใบลานฉบับนี้ชื่อ RBR004-160 พระอานิสงส์สร้างระฆัง ฉบับล่องชาด ของวัดโบสถ์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จารด้วยอักษรไทย ภาษาไทยและภาษาบาลี ลายมือที่จารสวยและเป็นระเบียบ เขียนได้เส้นบรรทัด จารไว้ทั้งสิ้น ๑๘ หน้าลาน ไม่รวมหน้าปก

อานิสงส์สร้างระฆังฉบับนี้กล่าวถึง พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมด้วยการยกนิทานขึ้นมาเล่าให้แก่ พุทธบริษัทได้ฟัง ความว่า อดีตกาลนั้นนานมาแล้ว พระเจ้าปัสเสนทิโกศลทรงแสดงธรรมว่าด้วยเรื่องอานิสงส์ของ การสร้างระฆัง เหตุการณ์เริ่มขึ้นเมื่อบุรุษเชษฐใจผู้หนึ่งที่พึ่งพาพระภิกษุและขออาหารประทังชีวิตมาตลอด ได้พบ มหาโจรกลุ่มหนึ่งหมายเอาชีวิต เขาต้องการเอาตัวรอดจึงพาโจรไปยังอารามของพระภิกษุและสามเณรเพื่อให้โจร ฆ่าพระภิกษุแทนตัวเอง เมื่อไปถึงไม่พบใครจึงตีระฆัง เหล่าพระภิกษุและสามเณรทั้งหลายที่ได้ยินเสียงระฆังจึง ปรากฏตัว สามเณรวัย ๗ ปี ชื่อ สกิจจํ อาสาเสียสละตนเองเพื่อช่วยชีวิตคนที่เหลือ แต่ความอัศจรรย์เกิดขึ้นจังหวะ ที่ดาบพาดลงที่คอดาบก็แตกหักกระจัดกระจาย เหล่าโจรเห็นดังนั้นก็เกิดความเลื่อมใสจึงปวารณาตนของบวช และ หมั่นเพียรฝึกกรรมฐาน

เรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้นเพราะระฆังจึงเป็นปฐมเหตุ เสียงระฆังเป็นเสียงมงคล และเป็นที่ตั้งของพุทธ ศาสนา ผู้ใดบริจาคทรัพย์สร้างระฆัง ผู้นั้นจะมีอานิสงส์มาก มีเสียงอันไพเราะ และเป็นที่ยึดถือของคนทั่วไป ครั้น สิ้นชีวิตจะได้ไปอยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เสวยสมบัติอันมาก และมีเสียงไพเราะกว่าเทวดาทั้งปวง ครั้นได้ลงมาเกิด ในโลกมนุษย์ก็จะมีชีวิตสุขสบาย ทรัพย์สมบัติมหาศาล

ข้อสังเกตจากการปริวรรต

๑. อังกา (ตัวอักษรที่จารไว้หัวลานสำหรับบอกจำนวนใบลานที่จารแล้ว) เขียนด้วยอักษรไทย เรียงจาก ก กา กิ กิ กุ กุ เก โไก โโก
๒. วรรณยุกต์ เมื่ออยู่บนพยัญชนะตัวใดจะให้ตัวนั้นเป็นตัวสะกด เฉพาะคำที่เป็นภาษาบาลี
๓. วรรณยุกต์ เมื่ออยู่บนพยัญชนะตัวใดจะให้ตัวนั้นออกกึ่งเสียง เฉพาะคำที่เป็นภาษาบาลี
๔. ะ อยู่ท้ายแต่ละบรรทัด บอกว่าจบบรรทัดนี้แล้ว
๕. ค ใช้กับคำว่า คอ (คอ) เพียงคำเดียว

ต้นฉบับ

เอกขา กิริสมเย ภควา สาวตถยํ อุปนิสสาย ปิตามาคูยา สตถิวตโก ภูทน ปริคาเคนการีเต ปุพพารามเอ
วิทรนโต เวณยพุตวานํ ฯ สาโคจ จตุริมคคผล ปติสา ภวเสน อฏฐฐิตวานิพพานเอ ปติทตเมตา ฉวสสานิ
ปุพพารามเอ วิทาสีติ ฯ^๑

ณ บัดนี้ จะได้รับประทานแสดงพระธรรมเทศนา ในอานิสงส์นี้สร้างระฆังแห่งสาธุสัพบุรุษ พุทธบริษัท
ทั้งหลาย เพื่อจะได้ทราบว่ามิผลเป็นประการใด จะนำมาซึ่งอดีตนิทานมาแสดงให้เห็นปรากฏแจ้ง

ในกาลครั้งนั้น สมเด็จพระเจ้าปัสเสนทิโกศลราช มีน้ำพระทัยปรารถนา เพื่อจะใคร่ฟังพระธรรมเทศนา
แห่งสมเด็จพระมหากรุณาธิคุณานิคูณเจ้า แล้วมีหมู่อำมาตย์แวดล้อมเป็นยศบริวาร เสด็จไปสู่สำนักแห่งสมเด็จพระ
มหากรุณาเจ้า แล้วก็นั่งอยู่ในที่อันสมควรข้างหนึ่ง แล้วก็กราบทูลถามว่า

ภนเตภควา ข้าแต่พระองค์ผู้ทรงพระภาคย์เป็นอันงาม พระพุทธเจ้าข้า บุคคลทั้งหลายเกิดมาในโลกนี้แลมี
ครัทธาเลื่อมใสในพระพุทธานุชาสนา ได้ชักชวนกันกระทำการกุศล เป็นต้นว่า สร้างระฆังไว้ในพระพุทธานุชาสนาแล้วจะ
มีผลานิสงส์เป็นประการใด ขออาราธนาพระพุทธรองค์ จงทรงพระกรุณา โปรดประทานพระธรรมเทศนาไว้ให้แก่
เกล้ากระหม่อมฉันในกาลบัดนี้

ครั้นองค์สมเด็จพระมหากรุณาได้ทรงฟัง จึงมีพระพุทธปฏิภาตรัส ซึ่งผลานิสงส์ที่บุคคลได้สร้างระฆังไว้ใน
พระพุทธานุชาสนา แต่ครั้งองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบัญญัติ ตั้งแต่ยังไม่มีการสร้างระฆังไว้ใน

บุริโส ยังมีบุรุษผู้หนึ่งเป็นคนกำพร้าอนาถา หาที่พึ่งมิได้ ต้องไปอาศัยอยู่กับพระภิกษุหนึ่ง พอได้รับประทาน
อาหาร บุรุษผู้นั้นก็นั่งอยู่มาช้านาน ครั่งอยู่มา ณ วันหนึ่ง บุรุษผู้นั้นก็อาลาพระภิกษุ ว่าจะไปในอรุณราวป่า
อาคนตวา บุรุษผู้นั้นก็เดินไป **ตทากาเล** ในกาลครั้งนั้นยังมีมหาโจร ๕๐๐ อยู่ในป่านั้น ครั้นแล้วเห็นบุรุษผู้นั้น
เดินมาแต่ผู้เดียว พวกมหาโจรก็กรูกรียวช่วยกันเล่จับบุรุษผู้นั้น หมายจะฆ่าให้ถึงแก่ความตาย

บุรุษผู้นั้นก็กลัวแก่ความตาย จึงอ่อนวอนแก่พวกมหาโจรทั้งหลายว่า *อย่าฆ่าข้าพเจ้าให้ถึงแก่ความ
ตายเลย ไม่มีประโยชน์ พระภิกษุแลสามเณรที่เป็นลูกคหบดีแลเศรษฐีอันบริบูรณ์มั่งคั่งด้วยสมบัติอันประเสริฐ นั้น
แลสมควรที่ท่านจะฆ่า เอาตัดไต่ไล่ฟุ้งมากระทำบวงสรวงแก่เทพดาเจ้าแลสมิงไพร่ในกลางป่า*

พวกโจร ๕๐๐ นั้นจึงถามบุรุษผู้นั้นว่า *ท่านอยู่ที่ไหน ไกลหรือใกล้*

บุรุษผู้นั้นจึงบอกแก่มหาโจรว่า *ไม่ไกลไม่ใกล้นัก ประมาณสัก ๑ โยชน์ ก็ถึงที่อยู่แห่งภิกษุสามเณร
มหาโจรจึงว่า ท่านจะช่วยพาเราไปให้ถึงที่อยู่แห่งภิกษุแลสามเณร จะได้หรือไม่เป็นประการใด*

^๑ ต้นฉบับเขียนดังนี้ เอกขา กิริสมเย ภควา สาวตถยํ อุปนิสสาย ปิตามาคูยา สตถิวตโก ภูทน ปริคาเคนการีเต ปุพพารามเอ วิทรนโต เวณยพุตวานํ ฯ สาโคจ จตุริมคคผล ปติสา ภวเสน อฏฐฐิตวานิพพานเอ ปติทตเมตา ฉวสสานิ ปุพพารามเอ วิทาสีติ ฯ

บุรุษเชษฐใจรับว่า ได้ เราจะพาท่านไปให้ถึงที่อยู่แห่งภิกษุแลสามเณรทั้งหลาย ว่าเท่านั้นแล้ว บุรุษเชษฐใจนั้นก็นำมหาโจรทั้งหลายไปตามมรรคามาไม่ช้าก็บรรลุถึงที่อยู่แห่งพระภิกษุทั้งหลายนั้น

ครั้นพวกมหาโจรทั้งหลายมาถึงที่อยู่แห่งพระภิกษุเหล่านั้นแล้ว และได้เห็นพระภิกษุแลสามเณร แต่สักองค์ ๑ ก็หาไม่ได้ มหาโจรจึงถามแก่บุรุษว่า ทำไมจึงไม่เห็นพระภิกษุเล่า

บุรุษเชษฐใจนั้นจึงบอกแก่โจรทั้งหลายว่า ท่านจงตีระฆังเข้าเถิด พระภิกษุทั้งหลายถ้าท่านได้ยินเสียงระฆังเข้าแล้ว ท่านก็มาสู่ที่อยู่แห่งท่านเป็นแท้

ฝ่ายว่าโจรทั้งหลาย เมื่อได้ฟังบุรุษเชษฐใจบอกดังนั้นแล้ว นายโจรก็ประกาศแก่พวกของตนว่า ให้ฆ่าพระภิกษุแลสามเณรเสีย

พระภิกษุแลสามเณรมีความกลัว ก็รับว่า อาตมาจะยอมให้ท่านฆ่า

สามเณโร อันว่าสามเณรน้อยองค์หนึ่งนั้นชื่อว่า สักจัจ สามเณรมีอายุได้ ๗ ขวบ สามเณรนั้นก็บอกกับพวกโจรทั้งหลายว่า ท่านจงฆ่าเราก่อนเถิด ว่าเท่านั้นแล้ว สามเณรน้อยนั้นก็นั่งสมาธิ ฝ่ายว่าพวกโจรนั้นก็ชักดาบอันคมกล้าหมายจะประหารลงที่คอเจ้าสามเณรนั้น แต่พอดาบถึงคอเจ้าสามเณรนั้นเข้าแล้ว ก็บันดาลให้ดาบแห่งมหาโจรนั้นก็หักกระจัดกระจายเป็นท่อนน้อยแลท่อนใหญ่ มีอาจประหารต่อไปได้อีกฉันใดก็ดี แต่ดาบแห่งมหาโจรเล่มนี้ อาจจะไม่ประหารคอแห่งสุกรที่เดียวก็ขาด ครั้นดาบเล่มนั้นเอามาประหารคอสามเณรนั้นเข้าที่เดียวก็หักกระจัดกระจายเป็นท่อนน้อยแลท่อนใหญ่

ครั้นมหาโจรทั้งหลาย ๕๐๐ นั้นก็มาปรึกษาซึ่งกันแลกันว่า เราทั้งหลายจะคิดเป็นประการใดดี

นายโจรผู้ใหญ่กว่าคนทั้งหลายจึงพูดว่า เราทั้งหลายก็ควรที่จะขอบรรพชาแก่ท่าน

ครั้นปรึกษาฉะนี้แล้ว ก็พากันเข้าไปสู่สำนักแห่งมหาเถรผู้ใหญ่แล้วก็ขอบรรพชาแก่พระมหาเถรหมดทั้ง ๕ ร้อย ครั้นบรรพชาแล้วก็ตั้งใจเจริญพระกรรมฐานทุกวันนมามิได้ขาด

สมเด็จพระบรมโลกนาถ จึงตรัสว่า ระฆังนี้เป็นปฐมเหตุ ถ้าภิกษุทั้งหลายได้ยินเสียงระฆังแล้วก็ยอมจะมาพร้อมเพรียงกันเพราะอย่างนั้น จึงว่าเสียงระฆังเป็นเสียงมงคล แลเป็นที่ตั้งแห่งพระศาสนาแห่งพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ทุกๆ พระองค์มา

แลยังมีบุรุษผู้หนึ่งมีศรัทธาบริจาคนิพพาน สร้างระฆังไว้ในพระพุทธศาสนา โสปุคคโล บุคคลผู้นั้นจะมีผลานิสงส์เป็นอันมาก แลจะมีเสียงอันไพเราะประดุจเสียงแห่งท้าวมหาพรหมและจะมีสมบัติเป็นอันมาก แล้วจะเป็นที่เชื่อถือแห่งบุคคลทั้งหลาย

ครั้นสิ้นชีวิตจากมนุษย์โลกแล้วก็ขึ้นไปบังเกิดในดาวดึงส์สวรรค์ เสวยสมบัติเป็นอันโอฬารวิภวภาพ แลจะมีเสียงไพเราะกว่าเทพยดาทั้งหลายในสวรรค์เทวโลก

ครั้งเมื่อจุติจากสวรรค์เทวโลกแล้ว ลงมาปฏิสนธิในครรภ์แห่งมเหสี สมเด็จพระเจ้าพรหมทัตอันเสวยสมบัติในเมืองพาราณสี ครั้นถ้วนทศมาสแล้วสมเด็จพระบิดาก็มีความเสน่หารักใคร่ พอพระชนมายุได้ ๑๖ พรรษา พระบิดาก็มอบพระราชสมบัติให้ครอบครองสมบัติตราบเท่าสิ้นอายุของอาตมา ดังพรรณนามาฉะนี้ ฯ เอวัง ก็มี ฯ ได้สมบัติทั้งนี้ไซ้รักก็ได้ ด้วยอานิสงส์ที่ตนได้สร้างระฆังไว้ในพระพุทธรูปศาสนาแลได้ฉลองสำเร็จเรียบร้อย จึงอำนวยผลให้สมความปรารถนาทุกประการ ฯ เอวัง ก็มี ฯ
